

**Norra finantsmehhanismi projekt:
„Ühtse süsteemi ülesehitamine lähisuhtevägivalla tõkestamiseks Eestis“.**

KUTSE SEMINARILE

Palume Teid osalema **kolmapäeval 23.märtsil 2016.a. 11.00-13.30** Riigikogu konverentsisaalis toimuval perevägivalla teemalisel seminaril, kus tutvustakse 2 aastat kestnud Norra finantsmehhanismi poolt toetatud projekti „Ühtse süsteemi ülesehitamine lähisuhtevägivalla tõkestamiseks Eestis“ tulemusi.¹ Seminaril osalevad Riigikogu liikmed, perevägivalla spetsialistid ja ajakirjanikud.

Teema on Eesti jaoks ülioluline. Hiljuti avaldatud kuritegevusstatistikast selgub, et registreeritud perevägivalla juhtumite arv oli 2015.aastal ligi 3000 (aastal 2011 oli see arv alles 2021). Igal neljandal juhtumil on laps kas vägivalla ohver või pealtnägija.

Mis toimub Eesti peredes viimastel aastatel? Kas tõesti on vägivalda üha rohkem, vägivaldlatsejad käituvad agressiivsemalt, et end maksma panna ja näidata, kelle käes on peres võim ja õigus? Või on tegemist hoopiski nõ kardina langemisega varjatud nähtuse eest, kus ohvrid julgevad sagedamini abi otsida ja kodus (lähisuhtes) toimuvast avalikult rääkida. Võimaluse perevägivalla ilminguid lahti mõtestada pakub Eesti Avatud Ühiskonna Instituudi poolt 2015a. teisel poolel korraldatud üle-Eestiline uuring. Sarnase uuringu korraldas Eesti Avatud Ühiskonna Instituut esmakordselt Eestis 2001.aastal. Seminaril tutvustakse perevägivalla hetkeseisu ja viimase 15 aasta jooksul toimunud muudatusi.

Projekti üks huvitavamaid osasid on kindlasti perevägivalla hinna välja arvutamine, tuginedes registripõhiste andmetele. Hind avab perevägivalla masendava olemuse ja anatoomia detailides. Nii põhjalikku ülevaadet perevägivalla mõjust ja kaugete ulatuvatest tagajärgedest pole Eestis varem välja toodud.

Eestil seisab ees Istanbuli konventsiooni ratifitseerimine Riigikogus. Eesti endine justiitsminister Andres Anvelt allkirjastas konventsiooni 2. detsembril 2014. See on riikideülene kokkulepe, mis kohustab riiki pakkuma vägivalla tõttu kannatanutele võimalikult palju abi ja tuge. Seminaril arutletakse, milliseid uusi ülesandeid ja kohustusi võtab Eesti endale seoses konventsiooniga? Kas konventsiooni nõuete rakendamine aitab Eestil jõuda uuele tasemele perevägivalla ennetamisel, ohvrite abistamisel, vägivaldlatsejate karistamisel jne. Kuivõrd praegused juriidilised regulatsioonid vastavad Istanbuli konventsiooni nõuetele ja võimaldavad perevägivalda ennetada ja kaitsta ohvreid vägivalla kordumise eest. Kas lahendusi perevägivalla tõkestamiseks tuleks otsida juriidilisel tasandil, õigusregulatsioonist või asuvad lahendused mujal, tõhustades politseitööd, sotsiaaltööd jne.

Praegu on maailmas 76 riiki, kus perevägivalla seadus on vastu võetud. Riikides, kus perevägivalla seadus puudub (siia kuulub ka Eesti) on piiratud võimalused efektiivselt kaitsta ohvrit vägivalla eest ja panna vägivaldlatsejat enda poolt sooritatud kuriteo eest vastutama. Õigusbaas on nõrk ja ei toeta ohvrit, tõenäosus, et vägivald jätkub, on väga suur. Perevägivalla seaduseta riigid reageerivad peamiselt juba toimunud vägivaldale, ennetus praktiliselt puudub.

¹ Projekti rakendajaks on MTÜ Eesti Avatud Ühiskonna Instituut, partneriteks Tallinna Ülikooli Sotsiaaltöö Instituut, Avaliku õiguse instituut ja Peremeditsiini kliinik Tartu Ülikoolist, Sisekaitseakadeemia, Politsei- ja Piirivalveamet ja koostööpartner Norrast - Resource Centre on Violence, Traumatic Stress and Suicide Prevention, Western Norway (RVTS Vest).

PÄEVAKAVA

10.30 - 11.00 Seminarile registreerumine, kohv, tee, suupisted

11.00 - 11.10 Seminari avamine
Liina Kersna, Riigikogu liige

I osa Ettekanded

11.10 - 11.30 Perevägivald Eestis: hetkeseis ja viimase 15 aasta jooksul toimunud muudatused. Värske üle-eestilise elanikkonna küsitluse andmetel, võrdlused 2001 aastaga
Iris Pettai, Eesti Avatud Ühiskonna Instituut, juhataja

11.30 - 11.50 Kui palju maksab perevägivald Eesti riigile igal aastal?
Ene Tiit, Tartu Ülikooli emeriitprofessor, statistikaameti vanemmetoodik

11.50 - 12.10 Pere- ja naistevastast vägivalda ennetada ja tõkestada võimaldavatest õigusnormidest ja perevägivalda seaduse vajalikkusest
Ülle -MARIKE PAPP, soolise võrdõiguslikkuse ekspert

12.10 - 12.30 Politsei võimalused korduvvägivalda ära hoida ja ohvritele turvalisust tagada
Joosep Kaasik, PPA peadirektori asetäitja

12.30 - 12.40 Teavituskampaania „Kui lööb, siis ei armasta“ tutvustus
Tiina Jõgeda, ajakirjanik

II osa Ühisarutelud ümarlaudades

12.40 - 13.10 A. Perevägivalda hind kui kaalukas kuluartikkel Eesti riigile
B. Turvalisuse tagamine perevägivalda ohvritele
C. Seadusandluse tõhusus ja perevägivalda seaduse vajalikkus
D. Istanbuli konventsiooni ratifitseerimiseks valmistumine

13.10 - 13.40 Kokkuvõtted ühisaruteludest ja seminari lõpetamine

Seminari modereerib ajakirjanik Tiina Jõgeda

**Osalemiseks palume registreeruda hiljemalt 18.märtsiks 2016 aadressil:
leap@linuxmail.org või telefoninumbril 5039213**